

DOKTORI MŰHELYTANULMÁNYOK 2024
– DOCTORAL WORKING PAPERS 2024

Szerkesztette: Dr. habil. Bartkó Róbert PhD, habilitált egyetemi docens

**DOKTORI
MŰHELYTANULMÁNYOK
2024
– DOCTORAL WORKING
PAPERS 2024**

Szerkesztette:
Dr. habil. Bartkó Róbert PhD,
habilitált egyetemi docens

UNIVERSITAS–GYŐR Nonprofit Kft.

Szerkesztette: **Dr. habil. Bartkó Róbert PhD, habilitált egyetemi docens**

Lektorok: **Dr. Barna Attila, PhD tanszékvezető egyetemi docens (SZE-DF ÁJK Jogtörténeti Tanszék), Dr. habil. Bartkó Róbert PhD, habilitált egyetemi docens (SZE-DF ÁJK Bűnügyi Tudományok Tanszék), Prof. Dr. Bencze Mátyás egyetemi tanár (SZE-DF ÁJK Jogelméleti Tanszék), Dr. Czebe András, PhD egyetemi adjunktus (SZE-DF ÁJK Bűnügyi Tudományok Tanszék), Dr. Gyurita Erzsébet Rita, PhD egyetemi adjunktus (SZE-DF ÁJK Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszék), Dr. Horváth Balázs PhD egyetemi docens, tudományos és nemzetközi dékánhelyettes (SZ-DF ÁJK Nemzetközi és Európai Jogi Tanszék), Dr. Horváth Gergely PhD, egyetemi docens (SZE-DF ÁJK Kereskedelmi és Agrárjogi Tanszék), Dr. Karácsony Gergely PhD, egyetemi docens (SZE-DF-ÁJK Alkotmányjogi és Politikatudományi Tanszék), Dr. Kelemen Roland PhD, egyetemi adjunktus (SZE-DF ÁJK Jogtörténeti Tanszék), Dr. Keserű Barna Arnold PhD, tanszékvezető egyetemi docens (SZE-DF ÁJK Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék), Dr. Király Péter Bálint PhD, egyetemi adjunktus (SZE-DF ÁJK Közigazgatási És Pénzügyi Jogi Tanszék), Dr. Knapp László PhD, egyetemi docens, oktatási ügyekért felelős dékánhelyettes (SZE-DF ÁJK Nemzetközi és Európai Jogi Tanszék), Reiderné Dr. Bánki Erika PhD, egyetemi docens (SZE-DF-ÁJK Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék), Dr. habil. Szoboszlai-Kiss Katalin, PhD habilitált egyetemi docens (SZE DF ÁJK Jogtörténeti Tanszék), Dr. Tresnyisán Máté, PhD egyetemi adjunktus (SZE-DF ÁJK Munka,- és Szociális Jogi Tanszék), Dr. Vermes Attila, PhD egyetemi docens (SZE-DF ÁJK Kereskedelmi és Agrárjogi Tanszék)**

ISSN 2064-1788

© UNIVERSITAS-GYŐR Nonprofit Kft.

Kézirat lezárva: 2023

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a mű bővített, illetve rövidített változata kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmiféle formában nem sokszorosítható.

Kiadja az UNIVERSITAS-GYŐR Nonprofit Kft.

Felelős kiadó a Kft. mindenkori ügyvezetője.

Műszaki szerkesztő: Nagy Zoltán

Készült a Palatia Nyomda és Kiadó Kft. nyomdájában.

Felelős vezető: Radek József

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ.....	8
Adriana Roland De Souza Ribeiro: BILKA-KAUFHAUS VS. VON HARTZ: A JUDGMENT THAT BECAME A LANDMARK IN JURISPRUDENCE RELATED TO GENDER EQUALITY.....	9
Albert András: A VALLÁSSZABADSÁG ÉS A VALLÁSI TOLERANCIA THÖKÖLY IMRE FEJEDELEMSÉGÉBEN (1682-1685).....	19
dr. Árvai Gergő: A HELYBEN SZOKÁSOS PIACI HASZONBÉRLETI DÍJ MEGHATÁROZÁSA	34
Dr. Balázs Zsolt: A CSEMEGI-KÓDEX ORSZÁGGYŰLÉSI VITÁI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A SZABADSÁGVESZTÉS-BÜNTETÉSRE	47
Barabás Anita: SÖTÉT MINTÁK AZ ONLINE KERESKEDELEMBEN	57
Barzó Lilla Andrea: AZ ORVOS-BETEG JOGVISZONY A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA VILÁGÁBAN: MI KÖVETKEZIK?.....	67
Bálint Anita: AZ ÓKORI RÓMAI KATONAI MEDICINA KORAI SZABÁLYAI	77
Bencsik Imola: A TÖBBLÉPCSŐS ALTERNATÍV VITARENDEZÉSI KLAUZULÁK GYAKORLATI MEGKÖZELÍTÉSE.....	92
Biczi Dorottya: ÁTALAKÍTHATJA-E A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA A BÍRÓ GARANCIÁLIS SZEREPÉT A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSBAN?.	108
Bóka Zsolt: EGYHÁZJOG AZ ÚJ EMBERBEN (1957-1964).....	118
Dajka Zsoltné: A MUNKAKÖRNYEZETBEN A MUNKAVÁLLALÓT ÉRINTŐ KOCKÁZATI TÉNYEZŐK EGÉSZSÉGGÁROSÍTÓ HATÁSA .	138
Dékány Ádám: A HŰTLEN KEZELÉS, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL ANNAK HALMAZATI PROBLEMATIKÁJÁRA	150
D. Horváth Vanessza: A BÜNTETHETŐSÉGI KORHATÁR MEGHATÁROZÁSÁNAK DILEMMÁJA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A GYERMEK ÁLTAL ELKÖVETETT ÁLLATKÍNZÁSRA	161
DR. FÁBIÁN BALÁZS: FÁBIÁN BALÁZS EURÓPAI UTAKON: A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SZABÁLYOZÁSÁNAK KEZDETE AZ EURÓPAI UNIÓBAN ÉS ANNAK EGYES MUNKAJOGI ASPEKTUSAI	173
Ferdics Andrea: AZ EURÓPAI UNIÓ POLGÁRSÁGÁNAK KITERJESZTÉSE, A TERÜLETEN KÍVÜLI ÁLLAMPOLGÁRSÁG TÜKRÉBEN	188

Halmainé dr. Horváth Evelin Anna: V4 ORSZÁGOK ÖNKORMÁNYZATAINAK FELADATELLÁTÁSI RENDSZERE.....	199
Dr. Hévízi Enikő: AZ EMLÉKEZET SAJÁTOSSÁGAI.....	211
Horváth Kata Zsuzsanna: SZERZŐDÉSI FORMULÁK A SULPICIUS ARCHÍVUMBÓL. A TENGERI KÖLCSÖN KÖZTES FINANSZÍROZÁSÁNAK MEGJELENÉSE A TPSULP. 51 ÉS 52 OKIRATOKBAN?	220
Kasuba Róbert István: NÉPEI: A KERESZTÉNY, ZSIDÓ ÉS MUSZLIM HÁZASSÁGJOGOK SZABÁLYOZÁSÁNAK ALAPVETŐ KÉRDÉSEI.....	232
Kádár Éva: PÉTER GÁBOR SZOVJET SORSTÁRSAI A SZOVJET ÁLLAMVÉDELMI VEZETŐK PEREINEK HATÁSA A PÉTER GÁBOR- ÜGYRE	247
Kozák Bettina: KÖZIGAZGATÁSI BÍRÁSKODÁS HAZAI FEJLŐDÉSTÖRTÉNETE	260
Kozák Bettina: A JOGORVOSLATI RENDSZER ÚJRAGONDOLÁSA, FELLEBBEZÉS KONTRA KÖZIGAZGATÁSI PER	271
Kovácsné Molnár Anna: AZ EGYHÁZJOG ÉS A BÜNTETŐELJÁRÁS GYERMEKVÉDELMEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA.....	285
Madarász Gergő István: AZ EMBERI KÖRNYEZETET VESZÉLYEZTETŐ TEVÉKENYSÉGGEL OKOZOTT KÁROK JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETÉNEK SAJÁTOSSÁGAI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A VESZÉLYES ÜZEM MEGÍTÉLÉSÉRE.....	297
Mánya Petra Bíborka: CSELEKVŐ MEGKÖZELÍTÉSEK A ROMÁNIAI ÉS MAGYARORSZÁGI ISKOLAELHAGYÁS KIHÍVÁSAINAK KEZELÉSÉRE.....	308
Mozsonyi Norbert: ÚJ DIGITÁLIS VILÁG, MINT KONKRÉT CÉL NÉLKÜLI ADATGYŰJTÉS.....	326
dr. Nagy Réka: A JOGI KULTÚRA VIZUÁLIS ELEMEL.....	343
Nagyné Hokstok Kinga: A MUNKAVÁLLALÓK MUNKAHELYI BIZTONSÁGÁRA ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMERE VONATKOZÓ JOGI SZABÁLYOZÁS TÖRTÉNETI ASPEKTUSAI A II. VILÁGHÁBORÚ KITÖRÉSÉIG	355
dr. Néher Dóra: AZ ELLENSÉG-BÜNTETŐJOG TÉRHÓDÍTÁSA	368
Németh Botond: BÍRÓI SZEREPVÁLLALÁS VAGY SZEREPTÉVESZTÉS? AZ ANYAGI PERVEZETÉS HATÁRVIDÉKE.....	377

Paizs Melinda Adrienn: KANNABISZ HASZNÁLAT KRIMINALIZÁLT ÉS DEKRIMINALIZÁLT KÖZEGBEN - AZ ÁLLAMI PATERNALIZMUS ÉS A SZOCIOLÓGIAI VALÓSÁG VISZONYA	388
Preisinger Nikoletta: A VISEGRÁDI ORSZÁGOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A KATASZTRÓFAHELYZETEK KEZELÉSÉBEN	402
Sarkady Zsolt: A DUNA MENTI FEJEDELEMSÉGEK ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNETI ELŐZMÉNYEI.....	411
dr. Sári Miklós: A TÁMOGATÁSI JOGVISZONY SAJÁTOS SÁGAI.....	428
Selnicean László: FOGYASZTÓI ALTERNATÍV VITARENDEZÉS 2023....	437
Barbara Szabó: MOBBING IM XXI. JAHRHUNDERT	451
Orsolya Lili Sztermen: INSURANCE TYPES IN LIFE OF MUSEUM INSTITUTIONS WITH A BLINK TO GERMAN INSURANCE PRACTICE	462
Szöllősi-Baráth Szabolcs: A KERETMEGÁLLAPODÁSOK MÓDOSÍTÁSA SORÁN FELMERÜLŐ DISSZENZUS JOGKÖVETKEZMÉNYEI	474
Oláh Enikő Emese: A VÍZHEZ VALÓ JOG AZ EMBERI JOGOK RENDSZERÉBEN - VALÓSÁG VAGY UTÓPIA?.....	484
Ódor Éva: A FOGYASZTÓK VÉDELME T SZOLGÁLÓ INTÉZMÉNY-RENDSZER ALAKULÁSA -KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSOKRA Megoldási javaslat a devizahiteleket érintő perekre.....	498
M. Takács Péter: A „HEARTLAND” SÚLYPONTTEL TOLÓDÁSAI A XXI. SZÁZADI GEOPOLITIKÁBAN	512
Verebélyi Viktória: ELTÉRŐ KONCEPCIÓK, AZONOS CÉL – ÁLLAMI SZEREPVÁLLALÁS A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELEM EGYES TERÜLETÉN	535
DR. Wellmann Barna Bence PHD: AZ ONLINE OKTATÁS ADATVÉDELMI KÉRDÉSEI A KÖZNEVELÉSBEN ÉS A FELSŐOKTATÁSBAN.....	547

KANNABISZ HASZNÁLAT KRIMINALIZÁLT ÉS DEKRIMINALIZÁLT KÖZEGBEN - AZ ÁLLAMI PATERNALIZMUS ÉS A SZOCIOLÓGIAI VALÓSÁG VISZONYA

Paizs Melinda Adrienn

Absztrakt

A droghasználat, vagy „drogfogyasztó magatartás”¹ kifejezés összetett szociológiai, szociálpszichológiai és pszichológiai jelenség, egyben a büntetőjog hatáskörébe is tartozik. Dolgozatom fókuszra a fiatalok kannabisz fogyasztása, és az erre vonatkozó jogszabályok változása. Ennek korosztály specifikus relevanciáját az jelenti, hogy az eljárás alá vontak 9/10-e 30 év alatt volt már 2007-ben is.² A fogyasztási célú birtoklással kapcsolatos bűncselekmények legnagyobb százalékban a kannabiszhoz köthetők,³ 2015-ben az ismertté vált bűncselekmények közül saját használat céljából történő megszerzés, vagy tartás bűncselekménye 75,3%-os arányú volt, ebből 57,2% kannabisz. Így a fiatalkori bűnözés egyik legjelentősebb eleme a kannabiszpiacra való részvétel; ebben az évben a kábítószer bűncselekményt elkövetők 72%-a volt 30 évesnél fiatalabb.⁴ Az aktualitását pedig az a témának, hogy a 2013-ban elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégiában azt tűzte ki célul, hogy 2020-ra drogmentes lesz Magyarország.⁵

A dolgozat első felében a kannabisz szabályozás nemzetközi trendjeit mutatom be, illetve a nemzetközi szervezetek ajánlásait, állásfoglalásait. Céлом bemutatni állami paternalizmus és a szociológiai valóság viszonyát a kannabisz fogyasztás kérdéskörében. A negatív jogkövetkezmény valóban hatásos gyógyszere a káros szerhasználatnak?

Kulcsszavak: kannabisz, droghasználat, állami paternalizmus, dekriminalizáció

1. Bevezetés

Devianciáról globális szinten beszélni szinte lehetetlen, hiszen a különböző történelmi-, és kulturális háttérrel rendelkező országokban, sok esetben, egészen mást tekintenek elfogadhatónak, ez pedig a jogszabályok különbözőségében is

---

¹ Rác, 1989.

² Nemzeti Drog Fókuszpont, 2008.

³ Európai kábítószer jelentés.

⁴ Nemzeti Drogellenes Stratégia.

⁵ H/11798. számú országgyűlési határozati javaslat.

megjelenik. Bár egy-egy országban belül a jogi szabályozások egységesek, de léteznek olyan szubkulturális csoportok, amik – egyéb eltéréseken kívül – elfogadják különböző, az adott országban illegális szerek használatát is. Így az ifjúsági szubkulturák számottevő részében a kannabiszhasználat ugyan abba a kategóriába esik megítélésének tekintetében, mint a dohányzás, vagy az alkoholfogyasztás.⁶

Rácz Hammersleyre és Leonra hivatkozva azt mondja, hogy az egyetemisták körében a kannabisz használatában jelentős különbség leginkább az alkalmi és a rendszeres használók között figyelhető meg, továbbá azt, hogy ebben közegben ennek a növénynek elvész a problémás jellege, fogyasztása az alkoholfogyasztáshoz és dohányzáshoz hasonlatossá válik. Ezt az utóbbi állítást Rácz az interjúalanyainak szóhasználatával is alátámasztja: a fogyasztók „fű”, „zöld” kifejezései a természetes, természetből származó mivoltát fejezik ki. Arra is következtet a beszélgetésekből, hogy a kannabiszt fogyasztó fiatalok nem tekintik fogyasztói tevékenységüket deviánsnak, normaszegőnek, viszont elhatárolódnak általa más ifjúsági csoportoktól.

Más országban használata nem csak a szubkultúra normáit nem sérti, hanem az állami jogszabályokat sem, megint máshol vallási vonatkozása is lehet a felhasználásának. Ebből kiindulva a dolgozat első felében a kannabisz szabályozás nemzetközi trendjei mutatom be, illetve a nemzetközi szervezetek ajánlásait, állásfoglalásait, ezt követi a magyarországi szabályozás bemutatása. Dolgozatom célja bemutatni, az állami paternalizmus és a szociológiai valóság viszonyát a kannabisz fogyasztás kérdéskörére vonatkozóan. Vajon a negatív jogkövetkezmény valóban hatásos gyógyszere a káros szerhasználatnak?

Korábban már érintőlegesen foglalkoztam a kérdéskörrel a *Vallás, ideológia, életszemlélet vagy szubkultúra? – Raszták Magyarországon*⁷ című tanulmányomban. Ebben más tekintetben esik ugyan szó a marihuána fogyasztásról, mégis hasznosnak érzem jelen áttekintés szempontjából is, hogy ejtsek róla néhány szót.

Akkor abból indultam ki, hogy a hazai köztudatban és tudományos közegben a Rasztafarival kapcsolatos tudás milyen formában van jelen. A köztudatban ez a tudás nagyrészt kimerül a reggae zenében, a marihuána fogyasztásban és a „raszta haj” viseletében azonban a tudományos közegben is említés szintjén lehet csak a Rasztafarival találkozni, leginkább, mint a marihuána fogyasztók részhalmozát említik. Ezek a megközelítések azonban szükségtelenül megtévesztőek is leegyszerűsítő mivoltuk mellett; a csoport marihuána fogyasztásának tekintetében pedig nem térnek ki arra a lényeges elemre, hogy lehetnek vallásos/ideológiai vonatkozásai: ugyan ez illegális voltát nem szünteti meg, hisz a vallásszabadságra vonatkozó törvény nem írja fölül a kábítószer használat tilalmát, de arra engedhet

---

⁶ Rácz, 2006.

⁷ Paizs, 2017.

következtetni, hogy nem függőségről van szó a fogyasztók ezen csoportjában, vagy legalábbis annak nagy részében. Így, a többségi társadalommal szemben, közöttük ennek felhasználása nem számít deviáns magatartásnak, annak illegális helyzete ellenére sem. Tehát bár kétségkívül van átfedés a két csoport között, de a helyzet sokkal differenciáltabb és összetettebb, már akkor is, ha csak annak a sztereotípiának a valótlanágát nézzük is, mi szerint minden dreadlockot⁸ viselő ember fogyaszt marihuánát. A marihuána fogyasztás körüli vizsgálódásnak nem foghatunk tehát neki azzal a közkeletű sztereotípiával, hogy minden raszta „füvezik”, de azzal is tisztában kell lennünk, hogy a csoporttagok saját normarendszerében egy elfogadott viselkedésformáról van szó. Utóbbi miatt is alakulhatott ki tehát az a helyzet a kábítószer elleni küzdelemben, amit a rendőr interjú alanyom⁹ úgy fogalmazott meg, hogy: „*A rasztá haj egy vörös posztó*”.

2. Jogi keretek

Közép-Európában csak Magyarországon lehet börtönbüntetést kapni kannabisz fogyasztásért, tehát a szabályozás jellege nálunk olyan, hogy bűnözői magatartásnak számít a használata; viszont ahogy a később bemutatott statisztikákból is látszani fog, a drogpolitikai intézkedések nem voltak érdemi hatással a lakosság kannabisz fogyasztására. Az üldözésének mértéke és módja azonban komoly veszélyforrás. Ezt igazolja az Európai Parlament állásfoglalása a kannabisz gyógyászati célokra való használatról, amelyet 2019 év elején fogadott el. A nyilatkozat a tagállamok számára a kannabisz orvosi felhasználásának támogatását hivatott ösztönözni.¹⁰

2.1. Nemzetközi szabályozások

Nemzetközi tekintetében nincsen egységes szabályozás a kábítószerekre vonatkozólag. Az ENSZ konvencióival a WHO állásfoglalásával szemben az EU-nak nincsen saját rendszere a kábítószer osztályozására, az ENSZ egyezményére hivatkozik.¹¹ A kábítószer-használattal összefüggő büntetőjogi vagy szabálysértési eljárások szabályozása pedig az egyes tagállamok hatásköre.

Bár a politikusok véleménye megosztott, de a trend iránya egyértelműnek mondható: a kannabiszfogyasztást deklaráltan toleráló országok száma szaporodik, egyre több ország jogrendszerében válik legálissá a rekreációs fogyasztás, vagy dekriminalizálttá, illetve orvosi célra legálissá. Kaliforniában először 2010-ben volt

⁸ A magyar köznyelvben rasztahaj.

⁹ A dolgozathoz készítettem egy néhány kérdésből álló, az anonimitását kérő, fiatal nagyvárosi, férfi rendőrrel interjút. Ennek kérdései a mellékletben olvashatóak.

¹⁰ A kannabisz gyógyászati célra történő alkalmazásáról: 2018/2775 (RSP)

¹¹ Varga, 2005: 15.

szavazás a legalizációról. Akkor, bár nem sokkal, de vesztettek a legalizáció pártiak, viszont 2016-ban 21 éves kortól engedélyezték az egy unciányi mennyiség és hat növény birtoklását. Nevadában ezt 2012-ben tették lehetővé. Floridában gyógyászati célra engedélyezték, ahogy Dakotában is. Utóbbi államban, aki 40 mérföldnél messzebb lakik attól a gyógyászati központtól, amit a kannabisz átvételére jelöltek ki, az termeszthet is. Arkansasban gyógyászati célra legalizáltak, Coloradóhoz hasonlóan úgy, hogy a kannabisz adójának egy részét az egészségügybe és az oktatásba forgatják. Európán belül nem bűncselekmény a birtoklása például Cseh-, Észt-, Horvát-, és Spanyolországban, illetve Svájcban sem.

Málta volt az első európai ország, aki legalizálta a marihuánát.¹² Luxembourg is zöld utat adott a kannabisz magánfogyasztásának.¹³ A német parlament 2017-ben szavazta meg a marihuána orvosi célra történő legalizálását,¹⁴ de az új kormány koalíció bejelentette, hogy megegyeztek a teljes legalizációról. Ahogy Lars Lindemann az FPD (Szabaddemokrata Párt) parlamenti képviselője Twitteren fogalmazott a kérdésről: „*A kannabisz legalizálása lehetővé teszi a szabályozott és megadózott kereskedelmet, a minőségellenőrzést és a felvilágosításon keresztül a hatékony ifjúságvédelmet is*”.

Miért legalizálnak és dekriminalizálnak? A döntéshozók válasza egyszerűnek tűnik. A kannabisz potenciális adóbevételi forrás, amit a prevenció programokba és az egészségügybe forgathatnak. Fontos érv a feketepiactól való elválasztás, hiszen, ha a kannabisz kikerül a bűnügyi környezetből, csökken a felhasználókra leselkedő kockázat, mert a dealer nem adhat el mást is, illetve nem ellenőrizetlen minőséget vásárolnak ismeretlen forrásból, ez olvasható ki Lindemann gondolataiból is. A fogyasztók arányának alakulása sem elhanyagolható tényező lehet, hiszen az EMCDDA (European Monitoring Centre of Drugs and Drug Addiction) adatai alapján az EU felnőtt lakosságának az 1,3%-a napi, vagy majdnem napi fogyasztó, illetve a 15-34 éves lakosságának 15,1% 2022-ben kannabiszt, a teljes felnőtt lakoságnak pedig 8%-a. Az életprevalencia pedig ezeknél a számoknál is sokkal magasabb. Ennyi ember kriminalizálása problémás lenne, de e mellett azt is láthatjuk, hogy azokban az országokban, ahol legalizáltak, nem nőtt tovább a fogyasztók aránya.

Miután a WHO Kábítószerügyi Bizottsága 2018-ban megkezdte a kannabisz és származékainak felülvizsgálatát, azt a javaslatot tette, hogy gyógyászati célja történő alkalmazását engedélyezzék. Az Európai Unió 2017-2020-as és 2021-2025-re szóló akcióterve¹⁵ is progresszív irányokba mutat, jelentős hangsúlyt fektet a kereslet,

---

¹² The Guardian: Malta to legalise cannabis for personal use in European first.

¹³ The Guardian: Luxembourg first in Europe to legalise growing and using cannabis.

¹⁴ DW: German parliament legalizes cannabis for medical consumption.

¹⁵ Az EU kábítószer elleni cselekvési terve (2017-2020)

kínálat és ártalomcsökkentés. Megjegyzik továbbá, hogy szükséges diskurzust folytatni az egyes államok új típusú, kannabiszt érintő politikai szabályozásairól.

Az EU tagállamok jogalkalmazása sokszor liberálisabb irányelveket követ, mint a jog szövege, ott is, ahol a fogyasztás nem legális. 11 uniós tagállamban már most sem vonatkoznak szabadságelvonással fenyegető jogszabályok a rekreációs fűfogyasztásra. Belgium: járhatna szabadságvesztéssel a fogyasztás, de max. jegyzőkönyvet vesznek föl; Horvátországban 2019 óta legfeljebb 90 napos elzárás sújthatja a fogyasztókat, de a gyakorlatban inkább a pénzbírság a jellemző.

2.2. Magyar szabályozások

Bár a nemzetközi szintéren számos változás következett be az elmúlt két évtizedben hazánkban a kábítószerre vonatkozó szabályozásinak alapját jelenleg is a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény jelenti.

Magyarországon 1993 óta van lehetőség arra, hogy az elterelést válasszák, azok, akiket csekély mennyiségű kábítószer birtoklásáért állítanak elő; de ennek hatására megtévesztővé válnak a statisztikai adataink arról, hogy a kábítószer-kezelések közel egyharmada a kannabisz miatt történik, hiszen nem tudhatjuk, hogy az adott ember rendszeres fogyasztó, vagy alkalmi használó, aki azért vállalta az elterelést pusztán, hogy a börtönbüntetést elkerülhesse.¹⁶

A szigorú jogszabályok ellenére drogstratégiával 2000 óta rendelkezett Magyarország 2020-ig. Ez alatt az idő alatt a szakpolitikai intézkedések számos változtatáson mentek át, de a helyzetet megoldani nem tudták.

2.2.1. Nemzeti Stratégiák

Eddig 3 különböző időkeretű drogstratégia került meghirdetésre. Az első 2000 és 2009 között a Nemzeti stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására címet viselte. A Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról szóló 88/2009. (X. 29.) OGY határozat A HBSC 2006. évi felmérésére hivatkozva azt mondja, hogy a 9. és 11 évfolyamba járó középiskolások 20,3%-as fogyasztott már valamilyen illegális szert, vagy használt visszaélés szerűen gyógyszert és/vagy inhalánsokat. A kannabisz életprevalenciája a legmagasabb, 17,3%, ez után az alkohol gyógyszerrel történő együttes alkalmazása következik 14,7%-al, majd egyéb említett illegális szerek 12,4-al. 30,8%-al a fővárosban a legmagasabb a drogerintettség, ami a települések nagyságával arányosnak mondhatóan csökken. A második 2010 és 2020 közé került meghirdetésre Nemzeti stratégia a kábítószer-probléma kezelése¹⁷ címmel.

¹⁶ BTK vonatkozó 176. paragrafusa

¹⁷ 106/2009. (XII. 21.) OGY határozat 106/2009. (XII. 21.) OGY határozat

A Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020 szóló 80/2013. (X.16.) OGY határozatban a legfőbb cél az volt, hogy 2020-ra drogmentessé tegyék az országot, teljes tudatában annak, hogy a publikumnak ez az irreális célnak tűnhet.

2.2.2. Rendőrségi stratégia

A Rendőrség Drogellenes Stratégiájának bevezetésében azt olvashatjuk, hogy „A kábítószerrel kapcsolódó káros hatások elleni küzdelem, a kedvezőtlen folyamatok visszaszorítása valamennyi állampolgár közös érdeke. A kábítószer-probléma összetett, az egész társadalomra kiható jelenség, veszélyezteti az egyének, családok, közösségek jólétét és biztonságát.” A 4/2014 (II.21.) ORFK utasítás pedig magában foglalja, hogy „A nyomozó szervek vezetői megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a terjesztői típusú magatartások miatt indított eljárások aránya 2015. év végéig országos viszonylatban haladja meg a 15%-os részarányt.” továbbá, hogy „2020-ig országos viszonylatban haladja meg a 25%-ot”. Ezek az intézkedések elsősorban nem a fogyasztók elfogására irányulnak, hanem a kínálatcsökkentés.

2.2.3. Stratégia és a statisztikai adatok

Már a 2009-es Nemzeti Ifjúsági Stratégia leszögezte, hogy a bár a korosztály egészségmagatartása, életkorukból adódóan még befolyásolható pozitív irányba, amennyiben azt nem tiltással és az ijesztés eszközeivel akarják megtenni, ugyanakkor az ifjúkori bűnözést nagyfokú látencia övezi, így a jogsértések valódi számairól csak találgatások lehetnek.

Feltétlen van torzítás az önbevallás alapján készült adatfelvételekből tudomásunkra jutó százalékokban. „A bevallás mértéke erősen függ az adott szer megítélésétől, a fogyasztással szembeni attitűdöktől, az adott országban érvényesülő alkohol- és drogpolitikától.” – írja Elekes. Tehát a keményebb szerek esetében a válaszmegtagadás mértéke alapvetően magasabb, Magyarországon viszont a „büntetőjog nem differenciál a különböző típusú kábítószerrel között, egyaránt büntetni rendeli a lágyabb és a keményebb drogok használatát.”, vagyis a fogyasztással szembeni attitűdök a drogpolitikában is épp annyira kedvezőtlenek, így az önbevallásos adatok hitelessége is megkérdőjelezhető.

A másik forrásunk a helyzet feltárásához a bűnügyi statisztika, ebben az esetben pedig azt fontos szem előtt tartani, hogy: „A bűnügyi statisztika csak a hatóság tudomására jutott bűncselekményekről és a felderített bűnelkövetésekről tájékoztat.”. Sokan vitatják annak hitelességét, hogy a hivatalos bűnügyi statisztika legfontosabb mérőszámaként a felderítési mutatót használják. A kábítószerrel való visszaélések ismertté vált eseteinek a száma az 1990-es 34-ről 2002-re 4779-re növekedett. Itt például érdekes lehet az előbb felvetet hitelességi probléma, hisz nincsen semmi, ami alátámasztaná, vagy akár megcáfolná azt, hogy a felderített esetek száma arányosan nőtt a tényleges visszaélések számával.

3. Kábítószer fogyasztás és a bűnözés

A kábítószer fogyasztása az 1960-as években jelent meg Magyarországon, akkor még elszigetelten, szinte csak a fővárosban. Akkor még a 'szípuzás' és az alkohol gyógyszerrel való együttes fogyasztásának formájában volt jelen. Az USA-ból induló kannabisz fogyasztási hullám a '70-es években kezdődött, majd a következő évtizedre szinte bármilyen szer beszerezhetővé vált. Viszonylag ritkának számított az injekciós droghasználat, viszont a rendszerváltozással változás következett be mind a kábítószer piacon, mind a fogyasztási szokásokban, az - ESPAD 2005-ös adatfelvétele alapján az 1990-es évektől az észlelésre kerülő droghasználók között emelkedett az injekciós droghasználók aránya.

3.1. Fogyasztók arányának alakulása

A leggyakrabban használt kábítószer területi egységtől függetlenül. Az EU kábítószer-használat becslései adatai alapján a 15-64 évesek kannabisz életprevalenciája 27,4%, ez nagyjából az ötszöröse a többi anyagénak. Az eltereléseken is a kannabisz fogyasztók vannak legnagyobb arányban jelen. Az ISRD-2 magyar blokkjában azt is kijelentik, hogy: „*A kutatási eredmények igazolták, hogy minél keményebb drogfajtákról beszélünk, annál kevesebben fogyasztják azt.*”

Paksi és Elekes vizsgálatából kiderül, hogy 2001-ben a 18-34 évesek körében a tiltott szerfogyasztás életprevalencia értéke 14,6% volt, 2003-ra ez az arány 20,1%-ra nőtt, 2007-ben azonban nem volt megfigyelhető hibahatáron túli emelkedés. Számottevő növekedés a kannabisz prevalenciában volt tetten érhető, ahol a 13%-ról emelkedett 19,1%-ra. Életkori mintázat tekintetében az látható, hogy a fiatal felnőtteknél az életkor emelkedésével fokozatosan csökken azok aránya, akik rendelkeznek drogfogyasztási tapasztalattal, 44 éves kor fölött, már minimális. A droghasználók 90,2%-a a 18-34 éves korosztályba tartozik, a másik jellemző demográfiai tényező a település típus. Minél nagyobb a település, annál nagyobb a fogyasztók aránya is.

Számos iskola vizsgálat is készült már itthon, középiskolás fiatalok körében. Mindegyik adatfelvételtől (ESPAD, ISRD) az látszik, hogy a marihuána fogyasztás a legjellemzőbb a fiatalok körében, ebben a csoportban is. A második legelterjedtebb kábítószer fogyasztási forma az alkohol és a gyógyszer együttes alkalmazása. Murányi a gyermekotthoni fiatalok körében viszont azt az eredményt kapta, hogy több fiatal válaszolta, hogy van olyan barátja, aki fogyasztott alkoholt gyógyszerrel, mint olyan, aki kannabisz használó.

3.2. Kockázati csoportok

A jogszabályok azonosan szabályozzák a kannabiszt, mint a keményebb szereket (pl. kokain, heroin), viszont az utóbbiakat használatát feltehetőleg kevesebben is vallják

be, így ezek összehasonlíthatósága erősen megkérdőjelezhető. A teljesebb kép érdekében nem mehetünk el szó nélkül, annak a ténye mellett sem, hogy a jogszabályi besorolás ellenére, ezeknek a szereknek a fogyasztása valójában közel sem bír azonos egészségügyi kockázattal. Nincs ez másként a dizájner drogokkal, amik a 2010-es években jelentek meg az országban; így például a mefedron, amit bár betiltottak, számos új, hasonló anyag került már ki a feketepiacra. A Nemzeti Drogellenes Stratégia adatai alapján¹⁸ az intravénás szerhasználók 25%-a volt érintett Hepatitis C-vel való fertőzöttségben, ezen belül a budapesti populációjuk 34,2%-a, de egyes kerületek zárt közösségeiben akár 60-70%- is lehet. Szintén kiemelkedő érték, hogy Magyarországon az európai átlag kétszerese azoknak az aránya, akik fogyasztották már életük során az alkoholt gyógyszerrel. Az európai helyzetet tekintve¹⁹ a stimulánsok (amfetaminszármazékok és kokain) is nagyszámú sürgősségi betegmegjelenést okoznak, a halálos kimenetű túladagolások 85%-ánál pedig kimutathatók opioidok. A hajléktalanok vonatkozásában Paksi és mtsai azt találták, hogy Budapesten az ellátásban részesülő hajléktalanok 16,3% az életprevalencia értéke az ellátásban részesülő hajléktalanok tiltott drogfogyasztásának, viszont a marihuána/hasis esetükben kevésbé képez önálló fogyasztási kategóriát, mint a teljes populáció esetében.

A kábítószer bűncselekményt elkövetők 11%-a volt 18 év alatti, 35% 19 és 24 év közötti, további 26% pedig 25 és 30 év közötti. A kábítószer- bűncselekményt elkövetők tehát az összes többi bűncselekményt elkövetőkhöz képest jóval fiatalabbak átlagosan. Büntető eljárással azonban az ügyek kevesebb, mint ¼-e zárult, egyéb bűncselekményt, kábítószer hatása alatt 8,3%-uk követett el.

3.3. Fiatalok hozzáférése

A Magyar Ifjúság 2016 adatai alapján azt láthatjuk, hogy a lekérdezett (15-29 éves) fiatalok 37,2%-ának van tudomása arról, hogy van olyan ismerőse, barátja, aki fogyasztott valamilyen kábítószerrel élete során. (1. táblázat)

---

¹⁸ Nemzeti Drogellenes Stratégia: 6.o.

¹⁹ Európai kábítószer jelentés: 11. o.

1. táblázat: *A barátai, ismerősei között van-e olyan, aki használt már valamilyen kábítószer?*²⁰

	Elemzés	Érvényes százalék	Kumulált százalék
igen, van ilyen ismerősöm	2140	26,8	26,8
igen, több ilyen ismerősöm is van	838	10,5	37,2
nem, nincs ilyen ismerősöm	3764	47	84,3
NT	1258	15,7	100
Összesen	8000	100	

2. táblázat: *Ha akarná, mennyire lenne könnyű vagy nehéz hozzájutnia valamilyen kábítószerhez?*

	Elemzés	Érvényes százalék	Kumulált százalék
nagyon nehéz lenne	1002	12,5	12,5
inkább nehéz lenne	910	11,4	23,9
inkább könnyű lenne	1871	23,4	47,3
nagyon könnyű lenne	1041	13,0	60,3
NT	3176	39,7	100
Összesen	8000	100	

A 2. táblázatból pedig azt láthatjuk, hogy a válaszadók 36,4%-a azt válaszolta, könnyű lenne hozzájutnia valamilyen kábítószerhez, 11,4% mondta, hogy inkább nehéz lenne, de nem nagyon. 12,5% szerint lenne nehéz és 39,7% mondta, hogy nem tudja. A kérdés érzékenysége miatt nem tudhatjuk azonban, hogy a Nem tudom válaszok mennyiben elhallgatások.

3.4. Dizájner drogok

A 444.hu²¹ riporterei 2018 decemberében készítettek egy riportot az erzsébetvárosi buli negyed droghelyzetéről, ahol az utcán, akár a rendőrök füle hallatára árulnak marihuánát és kokain, ami többnyire hamis, sütoport és zöldfűszert adnak el több tízezer forintos áron. 2019 nyarán egy az ecséri utcai metrómegálló környéki József

²⁰ Saját szerkesztés a Magyar Ifjúság 2016 adatbázisa alapján.

²¹ 444.hu: A nyílt utcán kínálják a kokaint turistáknak a budapesti bulinegyedben - <https://www.youtube.com/watch?v=CvFuWGFsEIo>

Attila lakótelepen forgattak,²² aminek a képanyagából a pesti droghelyzet egy másik szeletébe nyerhetünk betekintést. A lakosok a hatóságok aktívabb beavatkozását várnák a szintetikus marihuánát/herbált fogyasztók miatt. A szer 20-30-szor erősebb a természetes kannabisznál, zombivá válnak tőle az emberek. Egy olyan dizájndrogról van szó, amit 2015-ben az újságírók²³ egy internetes keresés alapján megtalálható honlapon keresztül, egy telefonhívással meg tudtak rendelni, egy napos postai szállítással. Az ilyen és ehhez hasonló dizájn drogok azért is veszélyesek, mert könnyen beszerezhetőek és legálisak is. Bár csak a 2010-es években jelentek meg, a korábbi törvényi szabályozás megbukott velük szemben, hiszen ezek olyan vegyszerek, amiknek az előállításánál figyelnek arra, hogy az illegális pszichoaktív szerek helyettesítőjeként tudják árulni, jelentős hatással, de szerkezetüket tekintve eltérőek legyenek, így mentesülve a törvényi tilalom alól. Annak ellenére, hogy forgalmazásuk nem esik a tiltó szabályozások alá súlyosan addiktívak, a leépülés kezdeti tünetei pedig gyorsan láthatóvá válnak.²²

4. Zárszó

A Nemzeti Drogellenes Stratégia szerint: „*multidiszciplináris szemléleten és tudományos bizonyítékokon (mérésen, kutatáson), valamint nemzetközi tapasztalatokon alapul, megfelel a vonatkozó tudományos ismereteknek és szakmai tapasztalatoknak. Javasolt, hogy a különböző szakmai testületek és közösségek is mindezek figyelembevételével alakítsák ki saját programjaikat, szakmapolitikájukat.*” Azonban, ahogy az a nemzetközi jogi és közéleti változásokból is, valamint az egyre több országban elterjedő orvosi célra történő legalizálásából is látszik, a Stratégia ennek a kijelentésének egyre kevésbé tesz eleget.

Ha ebből indulunk ki és értően (de kellő kritikával) követjük a társadalmi megmozdulásokat, kezdeményezéseket és eseményeket, akkor azt láthatjuk, hogy egyre nagyobb azoknak a csoportja itthon, akik a kannabisz legalizációját szorgalmazzák, és egyre nagyobb azoknak a száma, akik e mellett a véleményük mellett a nyilvánosság előtt is ki mernek állni. Legjellemzőbb érvek megegyeznek a nemzetközi szintéren elhangzókkal.

- Kendermag Egyesület: Többek között arra is rá akartak világítani, hogy a rendőrség óriási összegű fordítást fordít a drogfogyasztók üldözésére, így a terjesztőkre már alig marad erőforrásuk.

---

²² 444.hu: Máriaalakótelep volt, a nyomordrogzás egyik legijesztőbb központja lett <https://www.youtube.com/watch?v=V643fZVaANc&t=378s>

²³ 444.hu: Első herbálozók a városligeti majáliston - <https://www.youtube.com/watch?v=VnISsGBU7q4>

²² indit.hu 14. old. <http://www.indit.hu/wp-content/uploads/2018/01/tisztazouj.pdf>

- Drogrporter: Céljuk kiállni a pszichoaktív szereket fogyasztókat érintő stigmatizáció és előítéletek ellen, illetve a tudományos igényű tájékoztatás mellett. Álláspontjuk, hogy az elrettentésen alapuló büntetőjogi drogpolitika sem hatékony, sem igazságos nem lehet, az sokkal inkább kártékony.²⁴
- A Társaság a Szabadságjogokért többek között nyomon követi a jogalkotást, jogsegítő tevékenységet végez. Rossznak tartják a kábítószer használók üldözését; álláspontjuk szerint nem büntetőjogi eszközökkel kellene fellépnie az államnak, hanem az ártalom csökkentését lehetővé tevő eszközöket lenne szükséges alkalmaznia.²⁵
- Legalizálj Egyesület a magyar helyzetről úgy vélekedik, hogy az szembe megy mind a modern orvostudomány legfrissebb eredményeivel, mind az EU vonatkozó állásfoglalásával.²⁶
- A Magyar Orvosi Kannabisz Egyesület az orvosi kannabiszra összpontosít.²⁷
- A 'Nemzeti Kenderboltot' facebook oldal működtetői a holland példához hasonlóan, ahol 1976 óta legálisan, boltokban árulják a kannabiszt a felnőtteknek, szeretnék, ha Magyarországon is létrehoznának egy nemzeti kenderbolt hálózatot. Azzal érvelnek, hogy ez a rendszer elősegítené a fiatalok védelmét és a piacok elválasztását is azzal, hogy nem a feketepiacon kényszerülnének a fogyasztók vásárolni, ahol a dílerok más kábítószerket is árulnak, amik jóval nagyobb társadalmi és egészségügyi kockázattal járnak, hanem ellenőrzött keretek között juthatnának hozzá.

Ha ezt figyelembe vesszük, akkor több megállapítást is tehetünk magyarországi kannabisz helyzetre vonatkozóan: 1. ennek a szernek a fogyasztását tekintve a drogpolitika nem érte el a kitűzött célokat; 2. szükségesnek mutatkozik a társadalmi igényekre reagálva a dekriminalizálásra, az orvosi használat lehetőségeinek kutatása, és az erre a célra történő legalizálása itthon, illetve differenciálásra a kábítószer között, európai szinten pedig egy tudatos jogharmonizációs folyamat elindítására, a nemzeti sajátosságok figyelembe vétele mellett.

Irodalomjegyzék

1. Elekes Zs. - Paksi B.(2005): Alkohol- és egyéb drogfogyasztási szokások budapesti 9-10. évfolyamos középiskolások körében, 2005.

²⁴ <https://drogrporter.blog.hu/>

²⁵ <https://tasz.hu/temaink/category/drogok?q=>

²⁶ <https://legalizalj.hu/>

²⁷ <https://orvosikannabisz.com/moke/>

2. Fazekas A. – Nagy Á.– Monostori K.(2018): „Bú, baj, bánat messzeszalad!” Életeseménye, problémák, mobilitás, migráció. In.: Margón Kívül – magyar ifjúságkutatás 2016. Szerk.: Nagy Ádám, Excenter Kutatóközpont, 2018: 315-349.
3. Fekete Mariann (2018): eIDŐ, AVAGY A SZABADIDŐ BEHÁLÓZÁSA Generációs kultúrafogyasztás a digitális korban. Belvedere, Szeged, 2018.
4. Paksi B. – Arnold P. – Schmidt A. – Gurály Z. – Breitner P. (2008): Drogfogyasztás és hajléktalanság. In.: Addiktológia, 2008, 2: 101-130.
5. Paksi B. – Elekes Zs (2004): A 11.-12. évfolyamos középiskolások alkohol- és drog fogyasztása Budapesten 2004-ben. Addiktológia, 2004, 3: 308-331.
6. *Paizy M. A. (2017): Vallás, ideológia, vagy szubkultúra? – Raszta Magyarországon.* In.: Vallásdömping. Szerk.: Szilárdi Réka. 2018: 103-132.
7. Rác J. (1989): Ifjúsági szubkultúrák és fiatalkori “devianciák”. Animula Könyvek, Magyar Pszichiátriai Társaság, Budapest, 1989.
8. Rác J. (1990): A 80-as évek ifjúsági szubkultúrái Magyarországon. Valóság, 33, 1990: 69-82. Rác J. (1992): Drug use by the members of youth subcultures in Hungary. The International Journal of the Addictions, 1992:289-300.

Egyéb források:

1. Az EU kábítószer elleni cselekvési terve (2017-2020) (2017). Az Európai Unió Tanácsa. C215.
2. Európai kábítószer jelentés – tendenciák és fejlemények. (2021) Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala. doi:10.2810/045562
3. H/11798. számú országgyűlési határozati javaslat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról, 2013-2020, Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen. (2013) Előadó: Balog Zoltán.
4. 2007-es ÉVES JELENTÉS az EMCDDA számára“. MAGYARORSZÁG” Új fejlemények, trendek és részletes információk a kiemelt témákról. (2007) Nemzeti Drog Fókuszpont: Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ.
5. WHO review of cannabis and cannabis-related substances. (2020) <https://www.who.int/teams/health-product-and-policy-standards/controlled-substances/who-review-of-cannabis-and-cannabis-related-substances> (2024.03.23)
6. A kannabisz gyógyászati célra történő alkalmazásáról: 2018/2775 (RSP): https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-8-2019-0071_HU.html (online: 2023.12.22.)
7. www.net.jogtar.hu

8. Európai kábítószer jelentés – tendenciák és fejlemények, 2019. https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/11364/201917_24_TDAT190_01HUN_PDF.pdf (online: 2023.12.11.)
9. Az EU kábítószer elleni cselekvési terve (2017-2020) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017XG0705\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017XG0705(01)&from=EN)
10. Nemzeti Drog Fókuszpont: “MAGYARORSZÁG” Új fejlemények, trendek és részletes információk a kiemelt témákról: http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/nr_08_hu.pdf (online: 2024.03.29.)
11. https://www.madaszsz.hu/post/konferencia_meghivo
12. <https://rtl.hu/tudomany-tech/2022/01/01/zacher-gabor-interju-koronavirus-covid-marihuana>
13. The Guardian: Malta to legalise cannabis for personal use in European first. <https://www.theguardian.com/society/2021/dec/13/malta-to-be-first-in-europe-to-legalise-cannabis-for-personal-use> (online: 2024.03.29.)
14. The Guardian: Luxembourg first in Europe to legalise growing and using cannabis. <https://www.theguardian.com/world/2021/oct/22/luxembourg-first-in-europe-to-legalise-growing-and-using-cannabis> (online: 2024.03.29.)
15. Lars F. Lindemann: <https://twitter.com/LFLindemann/status/1461672493199015940> (online: 2024.03.29.)
16. Swissinfo: Zurich to launch recreational cannabis trial. <https://www.swissinfo.ch/eng/zurich-to-launch-recreational-cannabis-trial/46946820> (online: 2024.03. 29.)
17. The New York Times: Growing a Little Marijuana at Home Is Not a Crime, Italy’s Top Court Says. <https://www.nytimes.com/2019/12/27/world/europe/italy-marijuana-growing-cannabis.html> (online: 2024.03. 29.)
18. DW: German parliament legalizes cannabis for medical consumption. <https://www.dw.com/en/german-parliament-legalizes-cannabis-for-medical-consumption/a-37189942> (online: 2024.03. 29.)
19. The Left Bloc party’s Bill 859: PROJETO DE LEI N.º 859/XIV/2.^a LEGALIZA A CANÁBIS PARA USO PESSOAL. <https://app.parlamento.pt/webutils/docs/doc.pdf?path=6148523063446f764c324679626d56304c334e706447567a4c31684a566b786c5a79394562324e31625756756447397a5357357059326c6864476c32595338774d6a4934597a4e6a4f5330785a4751324c545135596a45744f445534595330774e7a67354d544a6a595755774e7a59755a47396a&fich=0228c3c9-1dd6-49b1-858a-078912cae076.doc&Inline=true> (online: 2024.03. 29.)

20. Liberal Initiative party's Bill 862: Projeto de Lei n.º 862/ XIV / 2.^a ESTABELECE A LEGALIZAÇÃO DA CANÁBIS:
<https://app.parlamento.pt/webutils/docs/doc.pdf?path=6148523063446f764c324679626d56304c334e706447567a4c31684a566b786c5a79394562324e31625756756447397a5357357059326c6864476c32595338304e575269597a566b4d53307a4d54566c4c5451794e574d744f5451774f5330794f446b785a545530596a426d4e3245755a47396a&fich=45dbc5d1-315e-425c-9409-2891e54b0f7a.doc&Inline=true> (online: 2024.03.29.)

Melléklet

Interjú vázlat

- Melyik településen látsz el szolgálatot?
- Milyen rendfokozattal rendelkezel?
- Milyen esetekhez, milyen emberekhez hívnak ki leginkább benneteket csendháborigáshoz, randalírozáshoz?
- Milyen tapasztalatod van kannabisz fogyasztókkal?
- Előfordul, hogy miattuk érkezik bejelentés?
- Előfordul, hogy közúti ellenőrzésnél olyan parancsot adtok, hogy kifejezetten a raszta szubkultúrára jellemző motívumokat keressetek, és az alapján válasszátok ki, hogy kit állítotok meg? (pl. kenderlevél, zöld-sárga-piros trikolor, raszta haj, stb.)
- Személyes meglátásod szerint szükséges annyi energiát és pénzügyi forrást fordítani a kannabisz fogyasztók üldözésére, amennyit erre fordítanak?
- A jogi szabályozást megfelelőnek látja?
- A büntetés mértékét a többi tudatmódosító szerhez képest?